

15 oktober 2013

De Katholieke Hervorming en haar uitstraling

Studiedag over het Concilie van Trente

Organisatie

Tilburg School of Catholic Theology en
Katholieke Vereniging voor Oecumene

Plaats

Museum Catharijneconvent, Auditorium in Utrecht

De besluiten van het concilie van Trente (1545-1563) waren eeuwenlang van grote betekenis voor de Rooms-katholieke Kerk. Het zorgde voor een verheldering van de geloofsleer, gaf de aanzet tot betere opleidingen voor priesters en het catechetisch onderricht. Het concilie van Trente mag daarom met recht het concilie van de Katholieke Hervorming genoemd worden.

Tegelijkertijd stond het concilie in het teken van de reactie op de Reformatie. Op het concilie werden in 126 stellingen onderdelen van de protestantse leer als dwaling aangemerkt. Om die reden kan het concilie ook worden aangemerkt als het hart van de Contrareformatie. Tot diep in de 20e eeuw werden de verhoudingen tussen katholieken en protestanten hierdoor bepaald.

Het Concilie van Trente (1545-1563) is één van de algemene of oecumenische concilies. Het wordt gewoonlijk als 19e geteld en duurde van 1545 tot 1563 met drie zittingsperiodes: 1545-1547, 1551-1552 en 1562-1563. Het had tot doel de misstanden en misbruiken binnen de Katholieke Kerk aan te pakken. Ook moest duidelijkheid worden geschapen omtrent verschillende door de protestanten betwiste geloofspunten. Het concilie werd in Trente, zetel van het prinsbisdom Trente, bijeengeroepen door Paulus III (1545), voortgezet door Julius III (1551) en door Pius IV bekrachtigd (1563). Het vond met opzet zo noordelijk plaats om calvinistische en lutherse waarnemers in staat te stellen aanwezig te zijn.

Het idee voor deze studiedag is ontstaan in het kader van Refo500, een protestants initiatief dat de relevantie van de Reformatie uit de 16^e eeuw in onze tijd voor het voetlicht wil brengen. Het Concilie van Trente gaf in de Katholieke Kerk de aanzet tot een grondige hervorming.

Programma

- 10.00** Inloop
- 10.20** Opening door prof. dr. Peter Jonkers, decaan van de Tilburg School of Catholic Theology
- 10.30** Het Concilie van Trente: aanleiding, verloop en voornaamste resultaten, Prof. dr. Wim François
- 11.00** De priesteropleiding in de Lage Landen sedert het Concilie van Trente, Dr. Theo Clemens
- 11.30** De doorwerking van Trente in catechese en geloofsonderricht, Dr. Marcel Gielis
- 12.00** Vragen en discussieronde
- 12.30** Middaggebed in de vredeskapel
- 13.00** Lunch in museumrestaurant
- 13.45** Verheldering en veroordeling; De tegenstelling tussen de katholieke en de protestantse geloofsleer, Dr. Dick Akerboom
- 14.15** De protestantse reactie op Trente in de Nederlanden, Prof. dr. Herman Selderhuis
- 14.45** Pauze
- 15.00** Een herlezing van de door het Concilie van Trente uitgesproken veroordelingen in het kader van de oecumenische gesprekken, Dr. Ton van Eijk
- 15.45** Forumgesprek over de herdenking van de Reformatie in 2017
- 16.15** Borrel

Prof. dr. Peter Jonkers is hoogleraar wijsbegeerte en decaan a.i. van de Tilburg School of Catholic Theology. Zijn voornaamste interessegebieden op terrein van onderwijs en onderzoek zijn hedendaagse metafysica, godsdienst- en cultuurfilosofie, en geschiedenis van de moderne wijsbegeerte.

Prof. dr. Wim François is research professor van het Bijzonder Onderzoeksfonds van de KU Leuven en is als onderzoeker en docent verbonden aan onderzoekseenheid Geschiedenis van Kerk en Theologie. Hij is gespecialiseerd in de geschiedenis van de kerk en de theologie in de vroegmoderne periode (1450-1650).

Dr. Theo Clemens is als universitair hoofddocent verbonden aan de Universiteit van Antwerpen (0,7) en de Universiteit Tilburg (0,3). Zijn onderzoek beweegt zich vooral op het terrein van de religieuze geschiedenis van de Nederlanden na 1500.

Dr. Marcel Gielis is universitair docent aan de Tilburg School of Catholic Theology. Zijn onderzoek richt zich met name op de geschiedenis van kerk en theologie van de 15^e tot de 20^e eeuw.

Dr. Dick Akerboom was van 2006 tot 2012 universitair docent Cultuurgeschiedenis van het Christendom aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit van Tilburg. Daarvoor was hij van 1981 tot 2006 universitair docent patristiek en geschiedenis van de theologie aan de Theologische Faculteit Tilburg.

Prof. dr. Herman Seiderhuis is kerkhistoricus en directeur van Refo500.

Dr. Ton van Eijk was universitair docent systematische theologie aan de voorgangers van de huidige Tilburg School of Catholic Theology en van 1999-2007 voorzitter van de Raad van Kerken in Nederland.

Opgave vóór 1 oktober bij de Katholieke Vereniging voor Oecumene per mail aan secretariaat@oecumene.nl of tel. **030-2326907**

Kosten (incl. Lunch): € 20,-, voor studenten € 10,-

Wilt u het bedrag voor deelname overmaken op rekening ING **801919** ten name van de Katholieke Vereniging voor Oecumene o.v.v. Trente

